

IV. 80.

Mohács utáni oklevelek gyűjteménye /Post Mohacsiana/

a.) Címereslevelek

1578-1863

0,80 ifm; 37 r. e. (tasak)

Raktári hely: fszt. páncélszekrény

III. emeleti raktár, térképszekrény, 81-87 fiók (a piros színnel kiemelt tételek)

b.) Egyéb oklevelek

1536-1839

0,44 ifm; 19 r. e. (tasak)

Raktári hely: Mester utca, 2. emelet, 21. állvány, 14. polc

c.) Nemesi bizonyáglevelek

1728-1840

0,11 ifm; 16 r. e. (tasak)

Raktári hely: Mester utca, 2. emelet, 21. állvány, 14. polc

Összesen: 1,35 ifm; 72 r. e. (tasak)

Fondismertető

A Pest Megyei Levéltárban őrzött Mohács után oklevelek fondja gyűjteményes fond. Egyrészt a Levéltár különböző fondjaiból kiemelt, másrészt vásárlás útján szerzett oklevelekből tevődik össze.

Az oklevelek nyelve latin, német és részben magyar.

Az oklevelek néhányra restaurálásra szorul, de általában jó állapotban vannak.

Többségük eredeti, a másolatok a XVIII-XIX. században keletkeztek.

A rendezés során külön állagba kerültek a címereslevelek (a) az egyéb, más témájú oklevelek (b) valamint a különböző vármegyékben kiadott nemesi bizonyáglevelek (c).

Címereslevelek:

Mohács után a nemesítés már nem birtokadományozás útján, hanem címereslevél (litterae armales) kiadásával történt. Ezekben a címereslevelekben megtalálható az adományos címerének színes, festett képe, valamint annak leírása is. Mivel a nemesség csak akkor volt érvényes, ha a címereslevelet abban a vármegyében, ahol annak szerzője birtokolt, kihirdették, ezekre az oklevelekre igazolásul – megjegyzésként - rávezették a megyei kihirdetések helyét és időpontját is.

A raktárjegyzékben az okleveleket dátum, kiadó és szerző alapján lehet keresni.

Egyéb oklevelek:

A különböző tárgyú oklevelek (káptalani jelentés iktatásról, átírás, megerősítés, királyi jog adományozása, familiáriszá fogadás, Pest Pilis Solt vármegye pecsétadománya, honosítás, nemesi előnév használatának engedélyezése, mezővárosi privilégium, birtokadomány) a raktárjegyzékben időrendi sorrendben vannak feltüntetve, a kiadó, a szerző és az oklevél tárgyának megjelölésével.

Nemesi bizonyáglevelek

Ahhoz, hogy valamely nemes előjogaival élhessen, feltétlenül szükséges volt, hogy nemességét abban a megyében, ahol birtokolt, igazolja. Ezt egyrészt a címereslevelek kihirdetésével tették meg, másrészt, mivel a folyamatos háborúk miatt nagyon sok adománylevél elveszett vagy megsemmisült, vizsgálat útján szereztek az egyes megyékben igazolást. (A vizsgálat során vagy más jellegű okleveleikkel vagy emberi tanúbizonyossággal igazolták nemességüket, a tősgyökeres és minden kétséget kizáróan nemes családoknak pedig vizsgálat nélkül is kiadták a bizonyágot). Amennyiben az adott család vagy annak egyes tagjai más megyébe költöztek, az előző megyében/megyékben kiadott bizonyágot átírták és újra megerősítették, sőt, erre akkor is sor került, ha az adott nemesnek új gyermeke született, akinek a neve természetesen nem szerepelt az előző igazolásokon.

A raktárjegyzékben a bizonyágokat dátum, kiadó (megye) és szerző alapján lehet keresni.

PML IV. 80 - a
Címereslevelek

R. e.	Dátum	Kibocsátó	Szerző	Pecset	Megjegyzés
1.	Pozsony, 1578. április 12.	II. Rudolf	Dychke-i Kovách Mihály és nővére	függő, törött	eredeti, pergamen restaurált
2.	Prága, 1580. február 26.	II. Rudolf	Wathai Mucsy Péter és Wathai Pelbárth Tamás	függő, ép	eredeti, pergamen
3. III. em. térképsz 81. fiók	Bécs, 1583. augusztus 9.	II. Rudolf	Beczkó-i Kwharowycz vagy „Litterátus” Péter és leányai	függő, hiányzik	eredeti, pergamen restaurált
4. III. em. térképsz 82. fiók	Prága, 1592. szeptember 2.	II. Rudolf	Fyristh Pál	függő, törött	eredeti, pergamen, restaurált
5. III. em. térképsz 83. fiók	Prága, 1604. január 24.	II. Rudolf	Ench-i Szeél György és felesége	függő, törött	eredeti, pergamen, restaurált
6. III. em. térképsz 83. fiók	Alba Julia 1608, június 7.	Báthori Gábor	Hidwegh-i Kunn György és felesége	függő, hiányzik	eredeti, pergamen, restaurált
7.	Bécs, 1609. március 21.	II. Mátyás	Moczer Mihály, felesége és gyermekai	függő, hiányzik	eredeti, pergamen
8.	Bécs, 1612. április 13.	II. Mátyás	Suba András és családja	függő, ép	eredeti, pergamen, szakadt
9.	Bécs, 1623. február 12.	II. Ferdinánd	Lietava-i Vlassits Márton és István és annak felesége	-	másolat , papír, rányomott pecséttel, 1805. február 8.
10.	Bécs, 1623. június 14.	II. Ferdinánd	Kapitány György, felesége és gyermekai	függő, hiányzik	eredeti, pergamen
11.	Bécs, 1630. április 8.	II. Ferdinánd	Tóóth András, felesége és fivére	-	másolat , papír, kötve, rányomott pecséttel, 1825. január 15.
12. III. em. térképsz 83. fiók	Ratisbo, 1630. június 10.	II. Ferdinánd	Szentpétery János, felesége és fiverei	hiányzik	eredeti, címerkép nélkül, papír, restaurált

R. e.	Dátum	Kibocsátó	Szerző	Pecset	Megjegyzés
13. III. em. térképsz 84. fiók	Bécs, 1632. július 18.	II. Ferdinánd	Bencse György, fivérei és Anthal Péter	függő, hiányzik	eredeti, pergamen, restaurált
14.	Bécs, 1635. február 26.	II. Ferdinánd	Énekes István és családja	függő, hiányzik	eredeti, pergamen
15.	Bécs, 1635. június 2.	II. Ferdinánd	Száz Márton és fivérei: János és István	-	(egykorú?) másolat , papír, pecset nélkül
16.	Bécs, 1643. július 13.	III. Ferdinánd	Horváth Péter	függő, tö- rött, hamis- Hunyadi Mátyás-féle	eredeti, pergamen
17. III. em. térképsz 84. fiók	Bécs, 1644. január 2.	III. Ferdinánd	Propeckh Márton	függő, hiányzik	eredeti, pergamen, restaurált
18. III. em. térképsz 84. fiók	Bécs, 1650. november 2.	III. Ferdinánd	Mester Márton és testvére	függő, hiányzik	eredeti, pergamen, restaurált
19.	Prága, 1652. október 1.	III. Ferdinánd	Barinai György, felesége és gyermekai	függő, hiányzik	eredeti, pergamen, mellette az oklevélről készült felvételek
20. III. em. térképsz 85. fiók	Pozsony, 1659. október 7.	I. Lipót	Kisvárdai alias Chizmadia János, felesége és fivére	függő, sérült	eredeti, pergamen, restaurált
21.	Bécs, 1660. július 28.	I. Lipót	Ráczevei Lencés Márton, felesége, gyer- mekai és fivérei	függő, hiányzik	eredeti, pergamen
22.	Pozsony, 1662. július 23.	I. Lipót	Szalay István és családja	függő, ép	eredeti, pergamen
23. III. em. térképsz 85. fiók	Bécs, 1674. április 29.	I. Lipót	Dul Mihály	függő, hiányzik	eredeti, pergamen restaurált
24.	Ebersdorf, 1676. szepember 3.	I. Lipót	Gáál vagy Tóót György és családja	függő, sérült	eredeti, pergamen
25.	Bécs, 1677. március 11.	I. Lipót	Tegzes Tamás, János és családja	függő	Kiemelve 1931-ben, helyén őrjegy
26.	Bécs, 1690. június 8.	I. Lipót	Vanyi István és családja	függő, sérült	eredeti, pergamen

R. e.	Dátum	Kibocsátó	Szerző	Pecset	Megjegyzés
27. III. em. térképsz 86. fiók	Bécs, 1695. április 12.	I. Lipót	Thóth vagy Kapitány Mihály és Mátyás	függő, sérült	eredeti, pergamen restaurált
28.	Bécs, 1696. július 19.	I. Lipót	Vlassits Sándor és fia	függő, ép	eredeti, pergamen
29. III. em. térképsz 86. fiók	Bécs, 1700. július 25.	I. Lipót	Básthi Mihály	függő, hiányzik	eredeti, pergamen restaurált
30. III. em. térképsz 87. fiók	Bécs, 1701. április 26.	I. Lipót	Liliai Vencel és felesége	függő, sérült, kettős	eredeti, pergamen restaurált
31.	1702. március 8.	I. Lipót	Vlassits Márton és felesége	-	másolat , papír, rányomott pecséttel 1770. május 15. másolat , pergamen, rányomott pecséttel 1803. február 25.
32.	Bécs, 1702. december 18.	I. Lipót	Mayer Péter	függő, ép	eredeti, pergamen
33.	Bécs, 1718. augusztus 24.	III. Károly	Szira György	függő, ép	eredeti, pergamen, (restaurálandó)
34.	Bécs, 1727. február 16.	III. Károly	Schick János és fiai	függő, ép	eredeti, pergamen, kötve (német) másolat , pergamen, kötve, rányomott pecséttel 1728. április 19.
35.	Bécs, 1794. január 16.	I. Ferenc	Iványi László	függő, ép	eredeti, pergamen, kötve
36.	Comotau, 1813. október 8.	I. Ferenc	Tóth Pál	függő, ép	eredeti, pergamen, kötve
37.	Bécs, 1863. január 10.	I. Ferenc József	Schossberger Simon Vilmos és családja	-	másolat , papír, kötve, rányomott pecséttel (magyar) 1863. szeptember

R. e.	Dátum	Kibocsátó	Szerző	Pecsét	Megjegyzés
					17.

IV. 80 - b
Egyéb oklevelek

R. e.	Dátum	Kibocsátó	Szerző	Tárgy	Pecset	Megjegyzés
1.	Buják, 1536. március 18.	Báthori András	Bernáldfalwa-i Bernát	familiáris fogadás és birtokrész adományozása (Heves vm. Halaas birtokban)	függő, ép	eredeti, papír, restaurált
2.	1536. április 3.	Solti szék	Weche-i Thethéleny Ferenc és cs.	felszólítás zálogos telek visszaadására (Solth birtok)	3 pecset töredéke	eredeti, papír
3.	1538. szeptember 15.	Székesfehérvári keresztes konvent	(Bernáldfalwa-i Bernát)	jelentés iktatásról Halaaz birtokban (átírja a király 1536. október 23-i parancsát)	függő, sérült	eredeti, pergamen
4.	1564. május 25.	jászói konvent	(Cheby György)	jelentés iktatásról FelsewMera birtokban, új adomány alapján (átírja a király 1563. november 14-i parancsát)	függő, hiányzik	eredeti, pergamen
5.	1629. június 24.	garamszentbenedeki konvent	(Földváry család)	jelentés iktatásról Szeöczy, Oroszy birtokokban és Gyöngyös Halász birtokrészben új adomány alapján (átírja a nádor 1629. március 29-i parancsát)	függő, kissé sérült	eredeti, pergamen
6.	Bécs, 1654. augusztus 28.	III. Ferdinánd	Medgiessy Pál	átírja és megerősíti a magyar nyelvű inscriptiót (1563. szept. 15.) Szmier Varallia birtokról és a királyi jogot adományozza	függő, sérült	eredeti, pergamen
7.	1688. május 20.	Werlein István János	Geörg Wöber és Jans Ratk	bizonyoságlevél házladásról	függő, ép	eredeti, pergamen, német nyelvű
8.	1697. február 10.	I. Lipót	PPS vármegye székháza	privilégium	rányomott, ép	eredeti, papír
9.	Pozsony, 1699. június 18.	Kollonits Lipót hercegprímás	Dicske-i Kovách István és cs.	birtokadomány (3 nemesi kúria Dicskén)	függő, ép	eredeti, pergamen

10.	1703. szeptember 15.	Honorius kremsmünsteri apát	gróf Heinrich Gotthard	nemeslevél	függő, ép	eredeti, pergamen
11.	Bécs, 1732. december 15.	III. Károly	Schick János és fiai	honosítás	függő, ép	eredeti, pergamen, kötve
12.	Bécs, 1733. március 31.	III. Károly	PPS vm.	pecsétadomány (felirat megváltoztatása)	függő, ép	eredeti, pergamen
13.	Bécs, 1748. december 19.	Mária Terézia	néhai Cseithey Pál fiai: Antal, Pál és Imre	magyar nyelvű oklevél, eladás átirata és megerősítése Rasztina, Köllös és Matiovics birtokokról és királyi jog adományozása	függő, ép	eredeti, pergamen
14.	1794. szeptember 1.	I. Ferenc	Zlinszky Mátyás	birtokadomány (Roglaticza birtok negyedrésze)	függő, ép	eredeti, pergamen, kötve (benne a megye dátum nélküli értesítése az iktatásról, papíron, magyar nyelven)
	1794. szeptember 25.	I. Ferenc	Zlinszky Mátyás	„Roglaticza-i” előnév adományozása és engedélyezése	függő, ép	eredeti, pergamen, kötve
15.	1804. május 18.	I. Ferenc	Zajgár Ferenc	Zajgár Ferenc fia: György legitimizációja	függő, ép	eredeti, pergamen
16.	Bécs, 1822. február 15.	I. Ferenc	Chillagh Pál (azelőtt Korpics vagy Tóth) gyermekai: Jozefa és Teréz	Chillagh előnév használatának engedélyezése	függő, ép	eredeti, pergamen, kötve
17.	Bécs, 1836. szeptember 29.	V. Ferdinánd	PPS vm.	pecsétadomány megerősítése (ld. ott)	függő, ép	eredeti, pergamen, kötve
18.	1839. február 21.	V. Ferdinánd	(Kiskun) Laczháza	mezővárosi privilegium	pecsét nélkül	eredeti, pergamen, kötve
19.	<i>Bécs, 1805. június 28.</i>	<i>I. Ferenc</i>	<i>Pilis mezőváros</i>	<i>vásártartási privilegium</i>	<i>ép, függő</i>	<i>eredeti, pergamen</i>

IV. 80 - c
Nemesi bizonyítványok

Szám	Dátum	Kibocsátó	Szerző	Pecset	Megjegyzés
1.	1728. július 5.	Baranya megye	Hernád-i István és testvérei	pecset nélkül	másolat, papír
2.	Komárom, 1762. április 5.	Komárom megye	Nagy család	rányomott, ép	eredeti, pergamen
3.	1798. december 1.	Bars megye	Vlassits család	rányomott, ép	eredeti, papír
4.	1800. december 11.	Esztergom megye	Vlassits család	pecset nélkül	másolat, papír
5.	1803. január 15.	Nyitra megye	Vlassits család	rányomott, ép	eredeti, pergamen
6.	Székesfehérvár, 1811. június 18.	Fehér megye	Bedő család	rányomott, ép	eredeti, papír, kötve
7.	Pécs, 1816. február 15.	Baranya megye	Koller György	rányomott sérült	eredeti, papír, kötve
8.	Komárom, 1818. február 19.	Komárom megye	Konkoly Thege József és fiai	rányomott, ép	eredeti, papír, kötve
9.	Révkomárom, 1824. augusztus 17.	Komárom megye	Szokolay János és István	rányomott, ép	eredeti, papír, kötve
10.	Aranyosmarót, 1834. június 18.	Bars megye	Kautz József fiai: József és János	rányomott, ép	eredeti, papír, kötve
11.	Nyitra 1835. február 12.	Nyitra megye	Vlassits család	rányomott, ép	eredeti, papír, kötve
	Nyitra, 1835. február 12.	Nyitra megye	Vlassits család	rányomott, ép	eredeti, papír, kötve
12.	Nyitra, 1835. november 18.	Nyitra megye	Bartha család	rányomott, ép	eredeti, papír, kötve
13.	Nyitra, 1837. december 13.	Nyitra megye	Vlassits család	rányomott, ép	eredeti, papír, kötve
14.	Nyitra, 1840. május 12.	Nyitra megye	Koncz család	rányomott, ép	eredeti, papír, kötve
15.	Nyitra, 1840. július 23.	Nyitra megye	Koncz család	rányomott	eredeti, papír, kötve
16.	Esztergom, 1840. szeptember 10.	Esztergom megye	Túba család	rányomott	eredeti, papír, kötve

Budapest, 2004. június 22.

Ellenőrizte: Dr. Héjjas Pál
Igazgató

Készítette: Kiss Anita
levéltáros